

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT, AGRICULTURA I PESCA

14537***Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre el projecte de restauració de la pedrera inactiva "S'Argentera", TM Santa Eulària des Riu. (23367/2009)***

En relació amb l'assumpte de referència, i en el tràmit de consulta preceptiva a l'òrgan ambiental de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears d'acord a l'establert a l'article 37 de la Llei 11/2006, de 14 de setembre, d'avaluació d'impacte ambiental i avaluació ambiental estratègica, es publica l'Acord del Ple de la CMAIB, en sessió de 23 de novembre de 2016,

"DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL

El projecte objecte del present informe està inclòs a la lletra a "Pedreres: restauració i/o extracció" del Grup 2 "Indústria extractiva" de l'annex I de la Llei 11/2006, de 14 de setembre, d'Avaluacions d'Impacte Ambiental i Avaluacions Ambientals Estratègiques a les Illes Balears (BOIB núm. 133 de 21 de setembre de 2006). Per la qual cosa, està sotmesa a avaluació d'impacte ambiental ordinària, segons el que determina la lletra c del punt 1 de l'apartat tercer de la Circular del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca sobre tramitació d'avaluacions ambientals de 4 de novembre de 2015, relativa a la unificació de criteris interpretatius sobre l'aplicació de la Llei 11/2006, després de l'entrada en vigor de la Llei 21/2013 de 9 de desembre, d'avaluació ambiental (BOE núm. 296 d'11 de desembre de 2013).

Donat que l'òrgan ambiental ha rebut l'expedient complet el 7 de juny de 2016, d'acord amb l'apartat segon de la Circular del Conseller d'Agricultura Medi Ambient i Territori (BOIB núm. 131 de 15 d'octubre de 2016) es considera iniciada l'AIA abans de l'entrada en vigor de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, per la qual cosa es tramitarà d'acord amb la Llei estatal 21/2013, de 9 de desembre d'avaluació ambiental.

Per tant, amb caràcter previ a la seva autorització administrativa, procedeix formular la seva declaració d'impacte ambiental, d'acord amb l'art. 41 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluacions ambientals.

Per altre part, segons el que estableix l'art. 12 del Decret 61/1999, de 28 de maig, d'aprovació definitiva de la Revisió del Pla Director Sectorial de Pedreres, la CMAIB s'ha de pronunciar en relació a l'avaluació ambiental del pla de restauració.

1. Antecedents

La pedrera era una explotació de material calcari ben estratificat; apareix a l'annex V del Catàleg de Pedreres del PDSP com a explotacions de baixa i amb numeració antiga.

2. Informació del projecte

El promotor del projecte és Reciclajes y Derribos Santa Bárbara i l'òrgan substantiu competent per a l'autorització del projecte és la Direcció General de Política Industrial.

L'objecte del projecte és la restauració de la pedrera s'Argentera (núm. 934) que s'ubica al polígon 9, parcel·la 99 del terme municipal de Sta. Eulària des Riu.

S'accedeix a la pedrera per un camí existent des de la carretera PM-810, en el tram que va des de Sta. Eulària fins la Cala de Sant Vicenç, en el pk 10'1 aprox.

La restauració de la pedrera es farà mitjançant el rebliment del forat d'excavació existent amb material inert (terres i desmunts no contaminats) i/o RCD legalment autoritzats; en posterioritat es cobrirà en terra vegetal i es repoblarà.

El volum d'excavació és aproximadament de 128.000 m³, resultant ser el volum hàbil ja que no es preveuen impermeabilitzacions, drenatges o canals perimetrals; tan sols les pistes poden restar un petit percentatge.

Per tant, amb un forat de 128.000 m³ i una superfície de 18.800 m² s'estima que la capacitat de rebliment de la pedrera és de 153.600 t, una vegada compactat el material i considerant una densitat aprox. de 1'2 t/m³. Estimant un ritme de rebliment d'uns 50 m³ diaris, la fase de rebliment es podria completar en 120 mesos.

El transport i abocament es realitzarà mitjançant un camió de 14 m³ de capacitat; la compactació es realitzarà amb una pala carregadora amb tongades no superiors als 0'5 m.

3. Elements ambientals significatius de l'entorn del projecte

3.1. Diagnòstic territorial

La parcel·la on s'ubica la pedrera, segons el PTI, té les qualificacions de SRC i SRG-Forestal; és APR d'incendis amb una petita zona que és APR d'erosió (entre la zona explotada i la zona boscosa), també presenta Vulnerabilitat d'aqüífers alta.

La superfície ocupada per la pedrera és SRP per APR d'incendis i Vulnerabilitat d'aqüífers alta.

Al sud de la pedrera hi ha terres de conreu i al nord SRG Forestal; al sud-oest, a una distància d'uns 3 km., s'ubica el nucli urbà de Sta. Eulària.

3.2. Diagnòstic ambiental

3.2.1. Geologia

Els materials que afloren en superfície són Dolomies del Lias-Dogger, que es corresponen amb al material que s'ha explotat.

3.2.2. Hidrologia i hidrogeologia

A la zona afectada pel projecte no existeix cap zona amb risc d'inundació; tampoc existeixen zones humides inventariades.

3.2.3. Vegetació

La zona estudiada presenta una vegetació típicament mediterrània; s'han caracteritzat diferents tipus de comunitats:

- A les pendents orientades a nord, amb més humitat: pinar dens (*Pinus halepensis*) i estrat arbustiu de romaní amb xiprell.
- A les pendents amb més sol: pinar més aclarit amb estrat arbustiu de romaní i xiprell; també hi ha algun garrover.
- A la zona de la pedrera hi ha vegetació poc densa degut a la falta de sòl.

3.2.4. Paisatge

Les principals alteracions que es poden donar en el paisatge són: canvi de relleu, contrast cromàtic, vibracions, etc.

El disseny morfològic final és un dels principals aspectes que intervenen en la minimització d'aquests impactes; per la qual cosa es proposa com a mesura correctora el seguiment del Pla de Restauració dissenyat.

4. Resum del procés d'avaluació

4.1. Actuacions prèvies

El 9 de març de 2010 es va emetre l'informe de Fase Prèvia de Consultes previst a l'art. 22 de la Llei 11/2006.

A més, durant la fase prèvia, es consultaren les administracions públiques previsiblement afectades pel projecte, algunes de les quals trameteren el seu informe en posterioritat a la redacció de l'informe de fase prèvia:

-Departament de Política Territorial. Consell d'Eivissa (17 de març de 2010)

"...no queda clar quina part de l'àmbit restaurat es dedicaria al cultiu, quin es repoblaria, etc.

Conclusió: es considera que cal concretar com s'efectuarà la fase de repoblació de la restauració."

-Secció de Contaminació Atmosfèrica (23 de març de 2010)

"... aquesta activitat no està inclosa dins l'àmbit d'aplicació de la Llei 34/2007, de 15 de novembre, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera i, per tant, no té cap obligació com a activitat potencialment contaminadora de l'atmosfera."

-Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl (23 d'abril de 2010)

"El pla de restauració exposat en el projecte conté una proposta de repoblació de pins a una densitat aproximada de 50 pins/ha amb cultiu

agrícola sota l'arbrat. Els objectius d'aquesta repoblació són: mantenir la capa de sòl i integrar-la a l'entorn. Donat que l'entorn immediat de la pedrera és de pinar amb estrat arbustiu de romaní i xiprell, no es considera convenient, si es vol aconseguir una integració ambiental i paisatgística de l'espai restaurat, fer créixer el terreny agrícola cap a dins la massa boscosa. "

L'informe conclou que, ateses les característiques esmentades es considera que el projecte ha de tenir en compte una sèrie d'aspectes per tal de minimitzar els impactes que puguin ocasionar les feines de restauració.

4.2. Fase d'informació pública i consultes

El 27 d'octubre de 2015 es va publicar en el BOIB núm. 156 la informació pública del projecte i l'estudi d'impacte ambiental per un termini de 30 dies: no es presentaren al·legacions.

L'òrgan substantiu també va sol·licitar consulta a les administracions següents:

-Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat:

+Servei de Planificació.

+Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl.

-Direcció General de Recursos Hídrics. Servei d'Aigües Subterrànies.

-Direcció General d'Ordenació del Territori. Servei de Costes i Litoral.

-Consell d'Eivissa:

+Departament de Territori i Mobilitat.

+Servei de Patrimoni

-Ajuntament de Santa Eulària del Riu.

En la documentació presentada a la CMAIB hi consten els següents informes:

-Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl (27 de novembre de 2015)

L'informe fa una sèrie de consideracions que s'inclouran com a condicionants.

-Consell Insular d'Eivissa: el Consell Executiu del 27 de novembre de 2015 va acceptar els continguts dels informes tècnics de diferents departaments, les conclusions dels quals són:

+Secció de Medi Ambient del Departament de Medi Ambient, Habitatge i Medi Rural i Marí:

"OBSERVACIONS A L'EIA:

1. Indefinició en el projecte: (...) cal fer una descripció detallada del projecte, posant especial atenció en els elements que en condicionaran l'impacte: temps d'explotació, dies de la setmana en què s'admetran materials, horaris, mètode de control d'entrada de materials, etc.

2. Inventari de flora i fauna: (...) els talussos de l'antiga pedrera s'han convertit en un espai d'acollida d'aus rupícoles d'interès; a més, l'àrea natural adjacent, presenta força elements d'interès naturalístic que es veurien afectats per l'activitat. Cal efectuar un inventari de fauna i flora detallat, sobre el qual es basarà la valoració de les alternatives proposades i la magnitud dels seus impactes.

3. Soroll, molèsties als veïns i impacte sobre la mobilitat: (...) si bé és cert que els nuclis més significatius de la zona estan força allunyats, cal considerar la presència de vivendes aïllades adjacents a la zona d'explotació i la proximitat del petit nucli de Can Curreu. (...) Caldria efectuar un estudi acústic de l'activitat, aquest hauria de tenir en compte les característiques de l'activitat i les característiques de les zones habitades més properes. A més, hauria d'ocupar-se de l'efecte del propi trànsit de camions de gran capacitat a l'àrea, amb especial atenció a la circumstància que la zona presenta un accés difícil per a aquesta mena de vehicles.

4. Alternatives: (...) es proposa que s'incorpori a l'EIA una nova alternativa consistent en la preservació del talús superior de l'explotació, en tant que aquest s'ha convertit en un hàbitat excel·lent per a espècies de fauna rupícola d'interès. A més, excloure aquest talús sembla l'única manera de preservar les valuoses comunitats vegetals que s'assenten a la seva part superior.

5. Altres consideracions: incorporar mesures de minimització del risc d'incendi a l'apartat de mesures correctores i preveure el seu seguiment

al PVA.

6. Conclusió: l'EIA no pot ser aprovat sense l'esmena de les deficiències comentades; a més, es demana que s'estudiï l'alternativa proposada en el punt 4."

En referència a la proposta de considerar una Alternativa on es preservi el talús superior de la pedrera, es considera que el rebliment de la pedrera amb material inert i la posterior repoblació amb espècies autòctones, tornant la morfologia del terreny al seu estat original, és la millor alternativa des del punt de vista ambiental.

-Secció d'Indústria del Departament d'Interior, Comerç i Indústria:

"L'exercici dels drets miners ha d'estar condicionat a l'atorgament de les llicències urbanístiques i d'activitats, de conformitat amb la normativa aplicable.

Atès que aquesta activitat està ubicada a l'àmbit d'un únic municipi, concretament al T.M. de Sta. Eulària, correspondrà a aquest ajuntament la competència relacionada en base a l'aplicació de la Llei 7/2013, de 26 de novembre, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitats a les Illes Balears."

-Secció de Territori del Departament de Territori i Mobilitat:

"L'àmbit afectat pel projecte té la consideració de SRC-SRG i SRC-F segons el PTIEiF, els terrenys estan parcialment afectats per APR de Vulnerabilitat d'aqüífers alta, per APR d'incendis i, molt parcialment, per APR d'erosió.

Segons la Norma 12 del PTI les activitats extractives situades en SR Forestal han de preveure mesures addicionals de protecció, incrementant les exigències generals respecte dels plans de restauració."

La majoria d'observacions realitzades pel Consell d'Eivissa fan referència al contingut que hauria de tenir l'EIA; cal recordar que, en aquests moments, l'EIA ja s'ha redactat i exposat al públic.

-Ajuntament de Sta. Eulària (4 de desembre de 2015):

" Els serveis tècnics municipals del Departament de Medi Ambient realitzen les següents consideracions:

El contingut de l'EIA del projecte no s'ajusta al contingut mínim que ha de tenir, en quant a:

+Descripció del projecte: no es realitza una descripció del projecte d'execució que permeti determinar els efectes de les accions previstes sobre el medi ambient.

+Inventari ambiental: aquest capítol és molt generalista, i passa per alt la presència i cria als talussos d'espècies d'aus com el xoriguer (*Falco tinnunculus*), l'olibassa (*Tyto alba*) o espècies vegetals com l'*Allium grossi*, àrees importants de *Brachypodium* (representativa d'hàbitats d'interès comunitari) i presència a les zones annexes de falgueres de l'espècie *Cosentinia vellea*, en risc feble segons la IUCN.

+No preveu l'impacte sobre la mobilitat, es limita a definir l'accés a la pedrera, sense definir l'estat actual de la saturació de la carretera a la temporada turística.

+No presenta Estudi Acústic, en contra del que s'estableix a l'art. 34 de la Llei de Contaminació Acústica de les Illes Balears.

S'informa que, amb la documentació aportada, no és possible determinar correctament els impactes que l'activitat derivada d'aquest projecte generi sobre el medi ambient.

-Direcció General d'Ordenació del Territori (3 de novembre de 2015)

" La pedrera es troba fora de la zona de servitud de protecció del domini públic marítim terrestre i, per tant, no és assumpte de la nostra competència."

Una vegada finalitzat el tràmit d'informació pública, el mes d'abril de 2016 el promotor ha presentat un Annex on es contesten alguns dels informes emesos durant la informació pública:

-Es diu que les consideracions realitzades a l'informe del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl s'afegeixen al Projecte i al Pla de Vigilància Ambiental.

-Respecte a l'impacte sobre la mobilitat s'indica que la carretera d'accés PM-810 disposa de doble sentit amb secció fins a 6'5 m i que té una

capacitat de 1000 veh/h/carril, segons dades del PDS de Carreteres d'Eivissa; per la qual cosa, l'increment de trànsit per a l'accés a la pedrera (3 veh/dia aprox.) no suposarà una càrrega significativa. A més, la temporada amb més producció de les principals activitats generadores de material de rebliment és l'hivern, època en la qual la disminució del trànsit de vehicles és significativa.

A pesar dels aclariments efectuats pel promotor, les consideracions del Servei de Gestió Forestal s'inclouran com a condicionants ja que l'Annex presentat no està signat ni s'ha presentat un Projecte i/o PVA actualitzat.

5. Integració de l'avaluació

5.1. Alternatives

L'EIA ha considerat tres alternatives:

-Alternativa zero: no realitzar cap acció.

-Alternativa 1: realitzar la restauració de la pedrera sense mesures correctores ni repoblació.

-Alternativa 2: realitzar la restauració amb mesures correctores i repoblació, amb seguiment i reposició de les faltes.

Per poder recuperar la morfologia del terreny, la integració paisatgística i mediambiental, la millor alternativa és la 2.

5.2. Principals impactes de l'alternativa escollida i la seva correcció

Donat que la pedrera està inactiva fa diversos anys, només es tendran en compte els impactes i les possibles mesures correctores corresponents a la restauració, dels quals cal destacar:

a) Atmosfera:

I. Generació de pols: pot generar molèsties sobre la població, no obstant el nucli urbà més pròxim es troba a una distància d'uns 3 km; a més, l'impacte només es produeix en el moment de la descàrrega i com a mesura correctora es proposa compactar instantàniament el material dipositat i, si es considera necessari, regar els camins existents.

II. Renou: l'impacte més molest per a la població serà durant el transport del material ja que es travessa una zona urbana, per aquest motiu es proposa com a mesura correctora que les operacions es realitzin a les hores adequades.

III. Emissions de la maquinària: per tal que la combustió de la maquinària utilitzada (tant en el transport fins a la pedrera com per l'estesa del material i la seva compactació) sigui la correcta es mantindrà en les condicions tècniques necessàries.

b) Paisatge: donat que es recupera el relleu original del terreny i es repobla la superfície afectada l'impacte es considera molt positiu; de fet la repoblació es considera com una mesura correctora en si mateixa.

Les espècies arbòries i arbustives elegides per a la repoblació són:

-Pi (Pinus halepensis)

-Romaní (Rosmarinus officinalis)

-Frígola (Thymus vulgaris)

Avaluació final: la restauració de la pedrera amb material inert, la restitució a l'estat original i la repoblació és una millora ambiental, suposant un impacte global positiu en relació a la situació actual; a més, els impactes que es produeixen durant la pròpia restauració són temporals.

5.3. Seguiment ambiental

Durant dos anys a partir de la primera sembra, es durà un seguiment que consistirà en abonar i regar el terreny, així com reposar les faltes.

El Pla de Vigilància Ambiental consistirà en dur a terme un anàlisi de l'activitat o focus que requereixi vigilància, anotant a un llibre els diferents controls ambientals que s'han realitzat; també es nomenarà una persona encarregada del seguiment del programa i compliment dels objectius.

L'EIA també inclou un Pla de control i minimització de residus i recursos (aigua i gasoil).

6. Conclusions

Per tot l'anterior, es proposa formular la declaració d'impacte ambiental favorable a la realització Projecte de restauració pedrera S'Argentera, núm. 934, promogut per Reciclajes y Derribos Santa Bárbara, a la parcel·la 99 del polígon 9 del T.M. de Sta. Eulària del Riu, al concloure's que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius, sempre que es compleixin les següents condicions:

1. Es compliran totes les mesures preventives i correctores proposades en l'estudi d'impacte ambiental.
2. Es compliran les mesures definides en l'informe del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl:
 - a. La plantació de les espècies arbòries es realitzarà a la tardor, per tal d'assegurar el desenvolupament de les arrels de la planta i afavorir la pervivència en altres èpoques on les condicions ambientals no siguin favorables.
 - b. La densitat mínima per al conjunt d'espècies arbòries i arbustives serà de 900 peus/ha (marc de plantació de 4x3 aproximadament) per tal d'aconseguir els objectius de la pròpia restauració paisatgística
 - c. Per dur a terme la plantació, es realitzarà un forat de 0'4x0'4x0'4 de profunditat per assegurar l'arrelament de la planta.
 - d. Les plantes utilitzades seran sempre autòctones, provinents de material forestal de reproducció preferentment d'Eivissa.
 - e. El límit admissible de marres serà entre 5-10 % passat un any des de la plantació, per damunt el qual caldrà tornar a plantar.
 - f. En el Pla de Vigilància Ambiental s'han de fer constar mesures de minimització del risc d'incendi forestal, així com mesures de protecció contra incendis forestals i s'ha de tenir en compte que:
 - I. Durant la fase de restauració de la pedrera, es compliran les mesures establertes a l'art. 8.2.c del Decret 125/2007, especialment pel que fa a les mesures conjunturals de prevenció durant l'època de perill d'incendis forestals, referent a utilitzar maquinària i equips, en terreny forestal i àrees contigües de prevenció, el funcionament dels quals generi deflagració, espurnes o descàrregues elèctriques susceptibles de provocar incendis forestals.
 - II. Els dipòsits de materials estaran a una distància mínima dels terreny forestal de 10 m i es tindrà en compte un adequat manteniment de la maquinària i els equips, especialment durant l'època de risc.
 - III. Les obres es realitzaran preferentment fora de l'època de risc d'incendis, és a dir, entre el 16 d'octubre i el 30 d'abril.
 - IV. Durant l'època de perill d'incendis i, en qualsevol cas, quan hi ha una emergència, ha d'estar garantit el pas a la parcel·la per als serveis d'emergències.
 - V. Els operaris vinculats a la restauració de la pedrera seran instruïts en l'existència de risc d'incendi forestal, en les mesures de prevenció a adoptar, en les actuacions immediates a efectuar davant un conat d'incendi i coneixeran el número telefònic de comunicació en cas d'incendi forestal (112).
3. Segons el Decret llei 1/2016, donat que el projecte s'ubica a una zona amb Vulnerabilitat d'Aqüífers, durant l'execució de les obres s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de les maquinàries.
4. En els treballs de restauració de la pedrera, només es podran utilitzar els estèrils de la pròpia explotació, i materials terrígens i petris procedents d'excavacions realitzades d'acord amb la normativa urbanística, amb les oportunes llicències. En cas de que s'utilitzin residus de construcció i demolició (RCD) han de provenir de plantes de tractament autoritzades i ser totalment inerts.
5. La terra vegetal aportada haurà de tenir les característiques edàfiques apropiades per a la revegetació que se proposa."

Palma, 29 de novembre de 2016

El president de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

